

*Фазикош О. В.,**кандидат юридичних наук, доцент кафедри господарського права
Ужгородського національного університету*

РОЛЬ СУДУ У СПРАВАХ ПРО АДМІНІСТРАТИВНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ: ДО ПОСТАНОВКИ ПИТАННЯ

Анотація. У статті визначаються відмінності понять «адміністративна юстиція» та «адміністративна юрисдикція», розкриваються особливості діяльності суду у справах про адміністративні правопорушення. Особлива увага приділена компетенції суду та його видам (функціональна, предметна, процесуальна, територіальна). Висунуті деякі пропозиції щодо розширення компетенції суду.

Ключові слова: суд, компетенція, повноваження, адміністративна юрисдикція, процесуальна компетенція.

Постановка проблеми. Із прийняттям Конституції у 1996 році Україна взяла курс на демократизацію державного апарату, зокрема судової гілки влади. Таким чином, забезпечення верховенства права, дотримання пріоритету прав і свобод громадянина стали основною метою існування держави. З огляду на це, першочерговим завданням держави є реформування судової гілки влади. Основна мета змін полягає у формуванні доступної для населення системи правосуддя, яка була б у силах забезпечити належний та ефективний захист прав громадян. Тому швидке реагування держави на вчинене правопорушення залежить від органів адміністративної юрисдикції, вагоме місце серед яких належить суду. Саме суд при розгляді справ про адміністративні правопорушення наділений широкою компетенцією.

Адміністративно-юрисдикційна діяльність судів у деліктних відносинах висвітлена у дослідженнях О.М. Бандурки, Ю.П. Битяка, О.М. Мартинова, О.М. Собоного, Г.Б. Супруна та ін. Вказані автори розробили чимало пропозицій стосовно удосконалення механізму судочинства. Однак, зважаючи на те, що реформування судової влади продовжується, доцільно сформулювати пропозиції, які б відповідали сучасним соціально-економічним умовам. Тому мета статті полягає у визначенні ролі суду у вирішенні адміністративних справ шляхом аналізу існуючих повноважень та створенні нових.

Виклад основного матеріалу. Роль судочинства в адміністративно-деліктних відносинах, беззаперечно, є важливою. З приводу цього С.О. Короєд у своїх працях визначає роль суду у справах про адміністративні правопорушення, виходячи із співвідношень «адміністративної юстиції» та «адміністративної юрисдикції». Всі органи, які розглядають адміністративно-правові спори у справах про адміністративні правопорушення, є адміністративно-юрисдикційними, але тільки суд, який здійснює правосуддя в адміністративних справах, виступає органом адміністративної юстиції [12, с. 52]. Науковець, аналізуючи співвідношення даних інститутів, дійшов думки, що «поняття адміністративної юрисдикції більш широке за поняття адміністративної юстиції. Останнє є вищою формою здійснення адміністративно-юрисдикційної діяльності судів у справах про адміністративні проступки» [12, с. 53].

Під «юрисдикцією» В.К. Колпаков розуміє компетентність судових органів щодо вирішення справ. Крім того, вчений по-

діляє адміністративну юрисдикцію на окремі види: адміністративно-регулятивну, адміністративно-судочинну та адміністративно-деліктну. Під адміністративно-деліктною юрисдикцією В.К. Колпаков розуміє компетентність вирішення справ про адміністративні правопорушення, за здійснення яких передбачається накладення адміністративних стягнень [10, с. 383]. Кодекс адміністративного судочинства України хоч і містить термін «адміністративна юрисдикція», однак суперечки стосовно його формулювання не припиняються. В ч. 1 ст. 3 зазначено, що справа адміністративної юрисдикції – це переданий на вирішення адміністративного суду публічно-правовий спір, у якому хоча б однією зі сторін є орган виконавчої влади, орган місцевого самоврядування, їхня посадова чи службова особа або інший суб'єкт, який здійснює владні управлінські функції на основі законодавства, в тому числі на виконання делегованих повноважень [2].

Даним формулюванням законодавець значно зменшив реальне значення адміністративної юрисдикції та ототожнив її з правосуддям. На практиці інститут «адміністративної юрисдикції» притаманний не лише судовим органам, а й іншим уповноваженим органам розглядати справи про адміністративні правопорушення. Юстиція, навпаки, стосується виключно правосуддя. На основі цього стає зрозумілим, що без сумніву, «адміністративна юрисдикція» більш широка за поняття «адміністративної юстиції».

У системі органів адміністративної юрисдикції суд посідає особливе місце. Особливість виявляється у тому, що суд, насамперед, існує для того, щоб здійснювати правосуддя. Юрисдикційна діяльність органів внутрішніх справ не є основною. Адже Закон України «Про міліцію» (ст. 2) визначає завдання міліції, однак серед їх переліку законодавець не зазначає «розгляд справ про адміністративні правопорушення», хоч і передбачає забезпечення громадського порядку і безпеки, охорону власності, прав та інтересів громадян [5]. Судочинство у справах про адміністративне правопорушення виступає видом звичайного судочинства, тому не варто розглядати дану діяльність у аспекті управлінської.

Відзначимо, що суд, приймаючи рішення щодо застосування адміністративних санкцій здійснює не управлінську функцію, а безпосередньо чинить правосуддя. Ю.П. Битяк наголошує: «як правосуддя в адміністративних справах слід розглядати й діяльність суду по вирішенню скарг громадян на неправомірні дії чи бездіяльність органів і посадових осіб, що порушили права громадян» [6, с. 203].

Водночас окремі автори стверджують, що розгляд справ про проступки регулюється виключно адміністративно-процесуальними нормами [16, с. 3]. У такому випадку, як зазначає В.М. Скавронік, діяльність судді з розгляду адміністративних справ прирівнюється до аналогічної діяльності посадових осіб органів управління [16, с. 33]. Протилежної думки дотримується І.Б. Коліушко й І.П. Голосніченко [9, с.40], зазначаючи,

що правильніше виключити судовий порядок розгляду справ про адміністративні правопорушення, та відповідно закріпити виключне право їх розгляду за органами державної влади та органами місцевого самоврядування. На їх думку, судовий порядок можливий лише при оскарженні адміністрації щодо притягнення до адміністративної відповідальності.

Як бачимо, питання підвідомчості справ про адміністративні правопорушення є досить дискусійним, що пов'язане, насамперед, із закріпленням компетенції вирішення даної категорії справ як судами, так і іншими органами державної влади.

Згідно зі ст. 124 Конституції України [1] та ст. 5 Закону України «Про судоустрій і статус суддів» [4] правосуддя в Україні здійснюється виключно судами. Водночас положення адміністративно-деліктного законодавства передбачають існування позасудової форми розгляду справи, закріплюючи можливість розгляду справ про адміністративне правопорушення й іншими, окрім суду, суб'єктами публічного права.

Законодавець, зауважуючи на недоцільності віднесення до підвідомчості суду всіх справ про адміністративні правопорушення, обґрунтовує свою позицію тим, що покладення на суди повноважень щодо розгляду такої значної кількості матеріалів про адміністративні правопорушення без збільшення штату суддів та обсягів фінансування негативно позначається на якості розгляду судами кримінальних і цивільних справ, які потребують більшої уваги з боку судді [14].

На нашу думку, декламація про наявність економічних проблем не оправдовує існування даної проблеми в законодавстві. Законодавець, розробляючи адміністративно-деліктне законодавство, передбачав реалізацію його положень в існуючій на той час (1984 р.) адміністративно-командній системі державного управління. З метою забезпечення гармонізації законодавчих актів пропонуємо до уваги декілька альтернативних варіантів.

Розглядаючи перший варіант, доцільно врегулювати відмінності між нормативно-правовими актами та внести зміни до Основного Закону, акцентуючи увагу на специфіці повноважень органів адміністративно-деліктної юрисдикції. Другий варіант передбачає створення окремої системи судів у справах про адміністративні правопорушення, посилаючись на положення Конституції України, що «правосуддя здійснюється виключно судами» [1]. Подібний механізм розгляду справ про адміністративні правопорушення сприятиме, по-перше, врегулюванню відносин між судовою та виконавчою гілками влади, по-друге, якісному вирішенню справ та, по-третє, забезпечить довіру громадян стосовно незалежності та неупередженості прийняття рішення по справі.

Таким чином, суд, беззаперечно, має важливе значення при розгляді справ про адміністративні правопорушення. Роль суду в державному апараті найкраще відображена у його компетенції, наділення якою обумовлене важливістю поставлених завдань. Саме компетенція наділяє можливостями практичної реалізації законодавчих норм, спрямованих на застосування санкцій до правопорушника.

Компетенція суду є одним із ключових елементів правового статусу суду. Юридичний словник наводить таке визначення «компетенції» – сукупність встановлених в офіційній – юридичній чи неюридичній – формі прав та обов'язків, тобто повноважень будь-якого органу або посадової особи, приймати обов'язкові до виконання рішення, організувати та контролювати їх виконання, вживати у необхідних випадках заходи відповідальності тощо. Слушною є думка Д.І. Бахраха, який розглядає компетенцію як певний обсяг державної діяльності,

покладеної на конкретний орган, або коло питань, передбачених законодавством, іншими нормативно-правовими актами, які він має право вирішувати в процесі практичної діяльності (коло питань, які вирішуються міністерством, визначається у Положенні про відповідне міністерство; відомством – у Положенні про відповідне відомство) [7, с. 64].

З огляду на вищевизначені дефініції, компетенції притаманний ряд характерних ознак:

1) визначається або обмежується законодавчою нормою. Відсутність нормативного припису стосовно можливості чи необхідності вчинення конкретних дій унеможливує їх реалізацію;

2) полягає у владному приписі щодо інших суб'єктів правовідносин, тобто уповноважений суб'єкт, що наділений компетенцією, вправі вимагати сумлінного виконання іншими учасниками правовідносин дій, необхідних для реалізації ним своїх повноважень;

3) забезпечується державним примусом, тобто гарантується законом;

4) представлена завжди сукупністю прав та обов'язків (повноваженнями).

На основі вищевикладеного можемо зробити висновок, що компетенція суду – це сукупність гарантованих законом державно-владних повноважень (прав та обов'язків) суду, реалізація яких провадиться в адміністративно-деліктному провадженні. Її дослідження не тільки має значення для чіткого окреслення прав та обов'язків суду, а й для визначення кола питань, на які поширюється діяльність суду у справах про адміністративні правопорушення.

Незважаючи на важливість даної юридичної категорії, розуміння змісту «компетенції» є дискусійним питанням. Існуюча ситуація, насамперед, пов'язана з відсутністю єдиної точки зору щодо елементів «компетенції». Беззаперечно основними елементами компетенції як юридичної категорії є права та обов'язки, однак науковці виділяють додаткові (факультативні) елементи.

Наукові підходи стосовно факультативних елементів є неоднозначними. Так, І.Л. Бачило вважає, що функції, входячи складовою частиною до компетенції органа, визначають, «що робить орган». До додаткових елементів науковець також відносить місце органу в системі управління, його завдання, об'єкти відання, коло діяльності, повноваження [8, с. 54–55]. На думку А.П. Коренєва, зміст компетенції необхідно визначати через відповідальність, форми й методи діяльності, структуру органів [11, с. 36].

З метою всебічного дослідження категорії компетенції, пропонуємо до факультативних елементів відносити:

1) предмет відання, за допомогою якого визначаємо сферу реалізації прав та обов'язків;

2) територіальні межі, які визначають просторову поширеність компетенції;

3) функції – встановлюють напрями дії.

Таким чином, підтримуємо позицію Г.Б. Супрун, яка у структурно-змістовному плані складовими компетенції органів адміністративно-деліктної юрисдикції виділяє: функціональний, предметний, процесуальний та територіальний елементи [17, с. 43].

Предметна компетенція визначає, якому органу слід розглядати ту чи іншу справу. Так, місцеві господарські та адміністративні суди, апеляційні суди, вищі спеціалізовані суди та Верховний Суд України розглядають справи про адміністративні

правопорушення, передбачені статтею 185-3 КУпАП, тобто у разі прояву неповаги до суду. Крім того, відповідно до статті 221 КУпАП судді районних, районних у місті, міських чи міськрайонних судів розглядають справи про адміністративні правопорушення:

1) судді місцевих судів розглядають справи про адміністративні правопорушення, які передбачені частиною першою статті 41, статтями 41¹-41³, 42¹-42³, частиною першою статті 44, статтями 44¹, 46¹, 51-51², 85, 85¹, 88-88², 90, 91, 96¹, 98, 101-103, частиною першою статті 106¹, статтями 106², 107¹, частиною другою статті 112, статтями 121, 122, 122¹, 122², 123, 124, 130, 132, частиною третьою статті 133, статтею 146, частиною другою статті 154, частиною першою і третьою статті 156, статтями 157, 160, 160², 162, 164², 164⁵-164¹²; 166¹-166⁴, 166⁷, 166⁸, 173-174, 177², частиною третьою статті 178, частинами першою, другою і третьою статті 181, статтями 184-185¹¹, 186², 186⁴-188¹, 188¹², 188¹⁴, частиною першою статті 189¹, статтями 190, 191, 193, 195¹-195⁴, 204¹, 212² КУпАП;

2) а також справи про адміністративні правопорушення, вчинені особами віком від шістнадцяти до вісімнадцяти років [3].

На відміну від органів виконавчої влади, які здійснюють розгляд справ лише конкретної сфери (наприклад, органи державної статистики розглядають справи про адміністративні правопорушення, пов'язані з порушенням порядку подання або використання даних державних статистичних спостережень), компетенція суду поширюється на всі склади адміністративних правопорушень незалежно від сфери.

Територіальна компетенція суду передбачає можливість розгляду судом справи про адміністративні правопорушення згідно зі ст. 121, 122, 122-1, 122-2, 123, 124, 130, 132 за місцем обліку транспортних засобів або за місцем проживання порушника, а справи, передбачені ч. 3 ст. 178 КУпАП, розглядаються за місцем їх вчинення або місцем проживання порушника [3].

Функціональна компетенція залежить від інстанції суду, в провадженні якого знаходиться справа про адміністративні правопорушення. Районні, районні у місті, міські та міськрайонні суди як суди першої інстанції безпосередньо розглядають та вирішують справи про адміністративні правопорушення. Апеляційні суди розглядають справи в апеляційному порядку згідно з процесуальним законом, тобто здійснюють перегляд за апеляційною скаргою осіб, які мають право на її подачу.

Відзначимо, що на відміну від ЦК України, КК України, КУпАП взагалі не передбачає порядок подання апеляційної скарги, відсутні вимоги щодо її форми та змісту. На практиці суд приймає та здійснює розгляд апеляційної скарги за аналогією з кримінальним, цивільним процесуальним законодавством. Проте необхідно враховувати специфіку справ про адміністративні правопорушення та передбачити спеціальні процесуальні норми в КУпАП, які б стандартизували процедуру апеляційного провадження.

Н.Г. Саліщева акцентує увагу на необхідності виділення такого елемента компетенції суду, як процесуальна компетенція, яка визначає повноваження суду, як учасника провадження у справі про адміністративний проступок. На думку науковця, процесуальні повноваження обумовлені процесуальними особливостями здійснення адміністративної юрисдикції. До них належить порядок підготовки справи до розгляду: строки розгляду справи; форма актів, які фіксують процесуальні дії, рішення, які приймаються у справі тощо [15, с. 12].

Не слід ототожнювати процесуальну та функціональну компетенцію суду. Процесуальна компетенція, на відміну від

функціональної, розкриває процесуальні особливості діяльності суду. Функціональна компетенція визначає рамки можливої діяльності суду, які, насамперед, залежать від його інстанції.

Компетенція суду безпосередньо пов'язана зі здійсненням правосуддя, тобто розглядом та вирішенням справ про адміністративні правопорушення. Процесуальна компетенція складається з процесуальних прав та обов'язків суду і відповідно відображена у процесуальній формі здійснення правосуддя. В.М. Скавронік зауважує, що суд виконує, перш за все, лише одну стадію – розгляд справи, лише у виключних випадках – всі стадії розгляду справи (наприклад, справи про неповагу до суду, де суд сам порушує справи, встановлює обставини справи, розглядає її і забезпечує виконання постанови суду) [16, с. 9].

Суд володіє спеціальною компетенцією на відміну від інших органів, уповноважених розглядати справи про адміністративні правопорушення. Суддя районного, районного у місті, міського чи міськрайонного суду незалежно від розміру шкоди має право вирішити питання про відшкодування винним майнової шкоди. Стаття 40 КУпАП передбачає, якщо в результаті вчинення адміністративного правопорушення заподіяно майнову шкоду громадянину, підприємству, установі або організації, то адміністративна комісія, виконавчий орган сільської, селищної, міської ради під час вирішення питання про накладення стягнення за адміністративне правопорушення має право одночасно вирішити питання про відшкодування винним майнової шкоди, якщо її сума не перевищує двох неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, а суддя районного, районного у місті, міського чи міськрайонного суду – незалежно від розміру шкоди, крім випадків, передбачених частиною другою цієї статті.

Коли шкоду заподіяно неповнолітнім, який досяг шістнадцяти років і має самостійний заробіток, а сума шкоди не перевищує одного неоподаткованого мінімуму доходів громадян, суддя має право покласти на неповнолітнього відшкодування заподіяної шкоди або зобов'язати своєю працею усунути її.

В інших випадках питання про відшкодування майнової шкоди, заподіяної адміністративним правопорушенням, вирішується у порядку цивільного судочинства [3].

Розгляд вимог про відшкодування завданої шкоди разом зі справою про адміністративне правопорушення забезпечує оперативне реагування на завдану шкоду на основі встановлених фактичних обставин справи [3]. Крім того, як зазначає В.М. Скавронік, це також позбавляє позивача необхідності доводити підстави і розміри цивільного позову, призводить до значної процесуальної економії, усуває дублювання в роботі юрисдикційних органів [16, с. 37].

Виключно суд наділений повноваженнями щодо застосування запобіжних заходів, застосування таких видів адміністративних стягнень, як адміністративний арешт, виправні і громадські роботи, позбавлення спеціального права, оплатне вилучення транспортних засобів, конфіскація майна, штраф у підвищеному розмірі, а також розгляд усіх справ про адміністративні проступки, вчинені неповнолітніми віком від 16 до 18 років, і застосування щодо них передбачених статтею 24-1 КУпАП заходів впливу [3].

Суд також уповноважений на заміну адміністративного покарання іншим. У разі вчинення особами віком від шістнадцяти до вісімнадцяти років адміністративних правопорушень, передбачених статтями 44, 51, 121-127, частинами першою і другою статті 130, частиною другою статті 156, статтями 173, 174, 185, 190-195 КУпАП, вони підлягають адміністративній

відповідальності на загальних підставах. З урахуванням характеру вчиненого правопорушення та особи правопорушника до зазначених осіб (за винятком осіб, які вчинили правопорушення, передбачені статтею 185) можуть бути застосовані заходи впливу, передбачені статтею 241КУпАП (ст. 13 КУпАП) [3]. Водночас, інші адміністративно-юрисдикційні органи можуть лише встановлювати покарання у межах, визначених законом санкцій, що свідчить про надання суду при провадженні справи про адміністративне правопорушення більш широкого спектру повноважень.

Розгляд окремих справ про адміністративні правопорушення судом свідчить про їх підвищену суспільно-небезпечність порівняно зі справами, що підлягають розгляду уповноваженими на те органами та про необхідність застосування спеціальних правових питань при їх розгляді.

Компетенція суду у повній мірі реалізується на стадії розгляду справи про адміністративне правопорушення. Безпосередньому судовому розгляду передую прийняттям судом матеріалів справи, у тому числі протоколу про адміністративне правопорушення; здійснюється повідомлення осіб, які беруть участь у провадженні по справі про адміністративні правопорушення.

При розгляді справи суддя визначає напрямок процесуальних дій для дослідження необхідних обставин справи. Саме судовий розгляд є важливим для вирішення справи про адміністративне правопорушення, оскільки суд за результатами його перебігу встановлює винуватість особи, яка притягується до адміністративної відповідальності і накладення на неї адміністративного стягнення чи заходу впливу.

Слід зазначити, що місцевий загальний суд є основним органом, який здійснює розгляд справ про адміністративні правопорушення. У 2011 році до місцевих загальних судів надійшло на розгляд 1 млн. 315 тис. справ і матеріалів про адміністративні правопорушення, що на 20,3 відсотка менше, порівняно з попереднім періодом (2010 рік – 1млн. 634 тис. справ) [14]. Хоч кількість справ про адміністративні правопорушення підвідомчих суду зменшилась, проте недоліки провадження й досі мають місце, що, в свою чергу, впливає на рівень правосуддя в цілому.

Висновки. Таким чином, судове провадження у справах про адміністративні правопорушення потребує детальної регламентації законодавством. Суд за наявності належної законодавчої основи гарантуватиме реальний захист прав і законних інтересів суб'єктів адміністративної відповідальності.

З метою підвищення оперативності та ефективності провадження справи про адміністративні правопорушення пропонуємо розширити компетенцію суду такими правомочностями:

– право застосовувати привід у разі неявки осіб, участь у судовому засіданні яких є обов'язковою;

– право надавати судові доручення органам, які складали протокол адміністративного порушення або інші матеріали справи з метою уточнення судом тих чи інших відомостей;

– право зупиняти провадження у справах про адміністративні правопорушення у конкретно визначених випадках із метою повного дослідження обставин справи;

– право визнавати особу винною навіть за відсутності протоколу про адміністративне правопорушення, але за наявності достатніх підстав. Крім того, підтримуємо О.О. Сороку, який вважає за доцільне надати можливість суду застосовувати до неповнолітніх правопорушників такий виховний вплив, як направлення до центрів медико-соціальної реабілітації; внести до КУпАП норми, що зобов'язують посадових осіб приймати від

громадян заяви про адміністративні правопорушення неповнолітніх, якщо складання протоколу входить до їхньої компетенції.

Вважаємо за необхідне більше уваги приділити законодавчій регламентації компетенції, зважаючи на досліджені недоліки судового провадження справи. Повне окреслення компетенції значно поліпшить оперативність та якість судового розгляду справи, що, в свою чергу, сприятиме зміцненню авторитету судової влади в цілому. Адже, саме компетенція підкреслює значимість державного органу та визначає його роль як у суспільстві, так і в системі державного апарату.

Література:

1. Конституція України від 28.06.1996 р. № 254к/96-ВР. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>.
2. Кодекс адміністративного судочинства України: Закон України від 6 липня 2005 року № 2747-IV. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>.
3. Кодекс України про адміністративні правопорушення: Закон України від 07.12.1984 р. № 8073-X. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>.
4. Про судоустрій України та статус суддів: Закон України від 07.07.2010 р. № 2453-VI // Відомості Верховної Ради України. – 2010. – № 41–45. – Ст. 529.
5. Про міліцію: Закон України від 20.12.1990 р. № 565-XII. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua>.
6. Адміністративне право України: Підручник / Ю.П. Битяк, В.М. Гарашук, О.В. Дьяченко та ін.; За ред. Ю.П. Битяка. – К.: Юрінком Інтер, 2007. – 544 с.
7. Бахрах Д.И. Административное право России. Учебник для вузов. – М.: Изд. группа НОРМА–ИНФРА–М., 2000. – 640 с.
8. Бачило И.Л. Функции органов управления: Правовые проблемы оформления и реализации. – М.: Юридическая литература, 1976. – 198 с.
9. Коліушко І.Б., Голосніченко І.П. Проблеми удосконалення адміністративно-деліктного законодавства / І.Б. Коліушко, І.П. Голосніченко // Право України. – 2001. – № 3. – С. 39–42.
10. Колпаков В.К. Адміністративно-деліктний правовий феномен: монографія / В.К. Колпаков. – К.: Юрінком Інтер, 2004. – 528 с.
11. Коренев А.П. Административное право России: в 3 ч. Ч. 1 / А.П. Коренев. – М.: МЮИ, 1996. – 268 с.
12. Короед С.О. Судовий розгляд справ про адміністративні проступки: дис. канд. юрид. наук: 12.00.07 / С.О. Короед. – Київ, 2009. – 278 с.
13. Огляд даних про стан здійснення правосуддя у 2011 році: Офіційний веб-сайт судової влади України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://court.gov.ua>.
14. Пояснювальна записка проекту закону «Про внесення змін до Кодексу України про адміністративні правопорушення щодо порядку розгляду справ про малозначні адміністративні правопорушення». – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.scourt.gov.ua>.
15. Салищева Н.Г. Административный процесс в СССР. – М.: Юрид. л-ра, 1964. – 160 с.
16. Скавронік В.М. Адміністративно-юрисдикційна діяльність суду: дис. канд. юрид. наук: 12.00.09 / В.М. Скавронік – Одеса, 2004. – 164 с.

Фазикош А. В. Роль суда по делам об административных правонарушениях: к постановке вопроса

Анотация. В статье определяются различия между понятиями «административная юстиция» и «административная юрисдикция», раскрываются особенности деятельности суда по делам об административных правонарушениях. Отдельное внимание уделено компетенции суда и его видам (функциональная, предметная, процессуальная, территориальная). Выдвинуты некоторые предложения касательно расширения компетенции суда.

Ключевые слова: суд, компетенция, полномочия, административная юрисдикция, процессуальная компетенция.

Fazykosh O. The role of court in cases of administrative offenses to question

Summary. The article defining difference concepts of «administrative justice» and «administrative jurisdiction», peculiarities of court in cases of administrative offenses. Special

attention is paid to competence of court and its types (functional, substantive, procedural, territorial). Put forward some proposals to expand jurisdiction of court.

Key words: court, competence, authority, administrative jurisdiction, procedural competence.